

les Befolkningen ikke. Lad Folk kun en enkelt Gang lide et pekuniært Tab, deraf blive de flo- gere og lære at tage sig i Agt. Det er meget bedre at give Befolkningen Leilighed til at styre sine egne Sager; derved udvikles den paa en naturlig Maade, og det er meget bedre for Befolkningen, end at man søger at afværge enkelte Tab for den. Det er desuden Noget, som Staten ikke tilfulde kan gjøre. Vi havde for faa Dage siden et Forslag til Behandling om Tilsyn med Levnetsmidler. Det var et Omraade, hvor vi ikke før have ment, at Lovgivningsmagten havde Noget at gjøre, og saaledes have vi nu ogsaa her et nyt Omraade for Lovgivningen, idet der er Spørgsmaal om Tilsyn med Sparekasser. Jeg havde helst set, at vi ikke vare komne ind paa det. Jeg tror, at Sparekasserne kunne godt staa paa deres egne Ben; det have de viist. Lad der ogsaa blive en lille Malheur for en og anden lille Sparekasse, det skal nok aabne Dinene paa de andre, men lad baade Befolkningen og Sparekasserne staa frit. Den Frygt, jeg nærmest nærer ved den Lov, vi nu ere i Færd med at behandle, er den, at de gode Kræfter, som hidtil have baaret Sparekassainstitutionen frem, som uegennyttig have offret Tid og Penge paa Sagen, skulle blive stødt bort, naar vi vedtage slige Bestemmelser. Der taales viist ikke meget i den Retning, forat mange af de Kræfter skulle være færdige. Det har været en sand Tilfredsstillelse at høre, at der gaar en vis Forsigtighed, gennem Forhandlingerne, at man er bange for at gaa Institutionen for nær. Det syntes, at man fra alle Sider har denne Kjerlighed til Institutionen; men der hører sikkert ogsaa stor Forsigtighed til, naar man ikke paa mange Steder skal støde de Kræfter bort, som hidtil have været en særlig Støtte for Sparekasserne. Sparekasserne ere vovede op i den frie Natur, og derfor vi nu ved Lovbestemmelser ville tvinge dem til at være Kulturplanter, tror jeg, at mange af de friske Stud, de have studt i de senere Aar, ville visne bort, og at Institutionen efterhaanden vil komme til at vantrives. Jeg er sikker paa, at det, der blev sagt af det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Zuel), at Sparekassainstitutionen er paa sit Høieste, vilde passe til en vis Grad, dersom vi fik Bestemmelser vedtagne, der vare generende for de nuværende Bestyrelser, isaaald skal det nok passe, at Sparekassavirksomheden er paa sit Høieste. Der er idag af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), saavidt jeg kunde forstaa, med Tilslutning fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Gab) blevet antydet, at den bedste Kontrol, der kunde sættes i Værk, vilde være ved Sparekassainspektør. Det er nu min Mening, at, dersom man kunde faae det sat i Værk, havde man derved givet Dødsstødet til Sparekasserne i deres nuværende Form. Thi der er viist ikke ret mange af de Private, der have offret Tid og

Penge og Belvillie for Sagen, som ville undersøgte sig den Kontrol og det Tilsyn, som i saa Fald vilde finde Sted. En anden Bestemmelse, som fra en vis Side er bleven forsvaret og fra en anden Side angrebet, er det 2det Stykke i § 3. Dersom dette Stykke vedbliver at staa i Lovene, som det nu staa, tror jeg heller ikke, at ret mange af de nuværende Sparekassbestyrelser ville blive. Dersom de for mindre Forsøelser skulle være udsatte for de Straffe, som ere bestemte der, ville de sige: Mange Tak, den Behandling skulle vi ikke udsætte os for. (Bille: Det er en Misforstaaelse). Det tror jeg ikke. (Bille: Det er uhyre let at opfylde, hvad der staa!) Sa men der kan undertiden begaas Feil af Svaghed, og naar de ikke opfylde de bestemte Ting, vilde de være Straf undergivne. De Mænd, som velvillig og uegennyttigt vilde ofre Tid og Penge for almen-gavnlig Foretagender, skulle vi være meget var-somme med at paalægge Straf, og da det har viist sig i en saa lang Aarrække og med saa mange Bestyrelser, at der ikke er foregaaet noget Urigtigt eller Ulovligt, er der ikke Anledning til at staa saadanne Straffe fast. Der er fra en vis Side maaste af flere blevet talt om, hvorledes Bestyrelserne skulle sammensættes og vælges. Der er det rigtignok min Mening, at vi helst bør blive ved det Traditionelle, ved den Ordning, som engang er bleven indført ved de forskjellige Kasser; hvad enten de ere baserede paa, at der vælges Sparekassbestyrere eller paa Supplering ved de ældre Medlemmer, kan det være rigtigt. At komme ind paa en helt anden Ordning, f. Ex. paa, at Interessenterne, de, der have indskudt Penge, skulle vælge Bestyrelsen, tror jeg vil være en meget vanskelig Indretning, og saa vilde vi vistnok med det Samme komme til lønede Bestyrelsesmedlemmer. Der er tillige af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds udtalt, at der skulde være en bestemt Sondring mellem Sparekasser og Banker, det finder jeg ganske rigtigt, der er enkelte Steder, hvor de samme Personer ere Bestyrere baade for en Bank og en Sparekasse; dersom det ærede Medlem vilde gaa med saavidt, at ingen enkelt Person maa være Medlem af Bestyrelsen baade for en Sparekasse og for en Bank, skulde jeg være meget villig til at følge ham i denne Retning. Med Hensyn til de Bestemmelser, som Lovforslaget forpørigt indeholder, kan jeg være enig med mange af de fore-gaaende Talere, navnlig med dem, som vilde have Loven indskrænket til det mindst Mulige. En lille Lov kan maaste være rigtig. Men forsigtig skulle vi virkelig være, dersom vi ikke vilde forandre den Stilling og Skikkelse, som Sparekassainstitutionen nu har. Der er egentlig kun et enkelt Punkt i Lovforslaget, som jeg ønsker særlig at omtale. Det er et Punkt, som hidtil ikke har vakt ret megen Opmærksomhed, men jeg finder, at det har ikke saa Lidt at betyde. Det har navnlig den